

LJUDSKI GLAS

GLASILO „KMETSKO DELAVSKE ZVEZE“

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrť leta K 6— in na mesec K 2—. Posamezna številka stane 60 vinarjev. Inserati po dogovoru.

Vse dopise in pošiljatve je frankirati in naslavljati na: „LJUDSKI GLAS“, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6, I. nadstr., Učiteljska tiskarna.

Vera je v nevarnosti! . . .

Tako se sliši iz naših farovžev, prižnic in izpovednic pred — vsakimi volitvami. Naša klerikalna stranka ve dobro, da ima na svoji umazani vesti že toliko grehov, da je pri ljudstvu že tako neprijetna, da ji vsake volitve groze s porazom. Kaj tedaj storiti? Ne preostane ji nič drugega, nego vpreči v svoje strankarsko agitacijo globoko

versko čistovanje

našega naroda. Kakor na komando začnejo delovati par mesecev pred volitvami vse prižnice in izpovednice, vse Marijine družbe in neštivilne druge pobožne bratovščine. Kakor obsedeni se derejo tedaj regimenti suhih kaplančkov in debelih fajmoštrov ter kličejo nebo in peklo na pomoč proti vsem „brezverskim“ strankam. Vse kar ni klerikalno, je brezversko in gorje onemu, ki ne voli klerikalca. Pogubljen bo že na tem, še bolj na na onem svetu.

Pa v brezverstvu niso vse stranke enake. Še najbolj nedolžna je liberalna stranka. Kdor voli s to stranko, ima samo

smrtni greh,

katerega se pa navsezadnje lahko izpove in je zopet dobro. Mnogo, mnogo hujši smo že socialni demokratje. Kdor voli socialistično, ta bo pogubljen brez pardona, zanj ni več pomoči. Najstrašnejši so na takozvani

framazoni,

ali najhujši svobodomiselci. Ti so najbolj podobni Antikristu, gobavcu in izločencu.

Vsak pošten klerikalec, ki sliši ime framazon, strepeta od strahu in groze, saj framazoni niso samo sovražniki duhovnikov, ampak sovražijo in zaničujejo Boga samega.

Pa vrnimo se k socialistom. Po klerikalnih mislih je naš namen, kakor hitro bi prišli do moči, takoj podreti vse cerkve, požgati vse križe in pobiti vse duhovnike, z eno besedo, odpraviti vero. Tako mislijo namreč oni

zarukani klerikalci,

ki nimajo svojih možgan niti za lešnik in slepo verujejo svojim voditeljem. Klerikalni voditelji seveda dobro vedo, da je to grda laž in nesramno obrekovanje socialistov, a mislijo si: Kaj hočemo, vsako sredstvo je dobro, da le umažemo in oblatimo socialiste. Pri našem preprostem ljudstvu bo še največ zaleglo, če pravimo, da so socialisti sovražniki vere, kaj drugega jim itak ne moremo očitati.

Čeprav smo že v našem listu večkrat povedali, kaj in kako mislimo mi socialisti o veri, je vendarle potrebno, da ponovno očrtamo in povdarimo naše stališče in mnenje glede vere, saj se najde po deželi vendarle še marsikak revček, ki se nas boji samo zato, ker v resnici veruje klerikalnim lažnikom in obrekovalcem, ki klatijo, da hočemo odpraviti mi socialisti vero, ločiti zakonsko življenje, podreti cerkve in druge take neumnosti.

Mi socialisti pravimo, da vera nima s politiko ničesar opraviti. Vera se tiče

nadzemskih, posmrtnih stvari, politika se pa tiče posvetnih stvari. V politiki gre v glavnem za tem, kako se gospodari v državi z javnim imetjem, kako se reže ljudstvu pravica, ne gre pa za vero in za Boga. Vera je

srčna zadeva

vsakega posameznega človeka, politika je pa želodčna zadeva. To je vzrok, da se socialistična stranka v verska vprašanja ne vtika. Mi smo gospodarska stranka in ne verska stranka.

Naša stranka pravi, da je član naše stranke lahko vsak revež, ki išče na tem svetu nekoliko več

pravice in svobode,

nego jo je imel dosedaj, pa naj bo kakršne vere hoče. Dober nam je najpobožnejši revež, ker mi mu ne bomo, mu nočemo in mu kot socialisti in demokratje ne smemo ubijati njegovega verskega čuvstvovanja, ki mu ga je vcepila mati v srce in dober nam je tudi brezverec, ki trpi zatiranje na tem svetu, ker pravimo, da politična stranka ni poklicana za to, da bi oznanjala vero. Za to so cerkve in plačani duhovniki.

To naše naziranje, katerega mora smatrati vsak človek za pametno, nas sili v to, da zahtevamo

enake pravice

za vse vere in za vsa prepričanja. Vsak bo sam dajal odgovor za svojo vero ali nevero in nihče nima pravice vtikati se v te stvari že tu. Mi zahtevamo, da vlada v tem oziru popolna svoboda in prostost. Če hoče kdo hoditi v cerkev, nihče mu

LISTEK.

Dalje.

J. B.:

Kmet — socialist?

II. Enakost med ljudmi. Socializem prizna vsako potrebno, pošteno delo za toliko važno, da mora dotičniku dajati vse potrebno za človeka dostojno življenje. Socializem ne trpi lenuhov. Kdor more delati, pa ne dela, naj ne je. Kdor pa dela, mora dobiti pošteno zlačilo in gredo mu tudi vse državljske pravice. Torej: delo kmeta na polju, ali česarja na cesti, ali delavca v tovarni ali pisarja za mizo je potrebno. In vsak, ki vestno opravlja svoje delo, mora od tega dela tudi živeti, pa je delo, mora od tega dela tudi živeti, pa ne tako seveda, da bi se mogel eden vsak dan samo enkrat najesti, drugi pa desetkrat, ne, če se more najesti desetkrat je preveč, če samo enkrat je premalo. Ponavljam še enkrat: vsa dela, ki so potrebna, morajo biti toliko plačana, da lahko primerno živijo. Več pa ni treba da bi bila plačana. Za starost, bolezen, nezgode je pa treba uveljaviti posebne zakone, ki zagotavljajo vsakemu življenje za dobo, ko ne more delati. Tako bodo izginili veliki bogatini pa tudi berači in reveži. Vsi bodo

živeli v precej enakih življenjskih razmerah in bodo tudi enako upoštevani. To je socialistična enakost med ljudmi.

III. Bratstvo. Takrat tudi ne bo med ljudmi nevoščljivosti, ne bo pohlepnosti po tujem blagu (ker blaga, če bi ga tudi veliko nagrabil ne bo smel obdržati — davek na dohodke mu ga bo zopet vzel) ne bo med ljudmi sovraštva; tako si bodo mogli biti res bratje, ne pa kakor je žalibog še danes, ko izkuša drug drugega prekaniti, ogoljufati, odreti mu kožo z glave, samo zato da bi bila skrinja bolj zvrhana.

IV. Bratstvo med narodi. Pa ne samo bratstvo med poedinci enega naroda, ampak tudi bratstvo med vsemi narodi bo takrat mogoče. Kakor poizkušajo posamezniki izkoriščati svojega bližnjega, tako skušajo tudi posamezni narodi izkoriščati druge narode.

(Ves narod tega sicer nima v mislih, to hočejo pač samo tisti, ki imajo od izkoriščanja korist; bogatini, ki živijo od ljudskih žuljev, bogatini, ki vladajo. Zaradi tega ni nobene odkritosrčnosti med narodi, ampak vse polno zahrbtnosti, tajnih spietk, tajnih pogojev. Vsied tega pa

delajo tudi močnejši narodi slabotnejšim silo. In ravno zato ker poizkušajo drug drugega če ne drugače tudi s silo izkoriščati, se drug drugega bojijo. Zoper strah, zoper silo pa ni drugega pomočka kot zopet sila: orožje. Tako vidimo države, kako se oborožujejo, kako sejejo zopet nove vojne. In kdo bi moral iti zopet stradati, zmrzovati, cigani, prelivati kri za »domovino«? Ubogi kmet, ubogi delavec; bogatin, on ne, on bi zopet le služil in polnil svoje nenasične žepa. Zato zahteva socialna demokracija: proč z militarizmom, proč s sovražtvom med narodi; pustite vsakemu narodu, da lahko pošteno živi, pa ne bo treba ne kanonov, ne pušk, ne vojnih liferantov, ne vojakov. In denar, ki ga požre vse to, se bo lahko porabil v druge, boljše namene.

V. Vera. To poglavje je posebno žalostno. Sovražniki socialne demokracije kažejo vselej, kadar nas hočejo posebno očrniti: Glejte, to so sami brezverci, brezbožneži, ki jim ni mar ne cerkev, ne božja postava, ki bi, če pridejo do moči, podrli cerkve, požgali oltarje ter vam iztrgali vero iz src in, itd. — Kdor social-

nima pravice braniti, če noče hoditi, nihče ga nima pravice siliti, v tem oziru je odgovoren vsak le svoji vesti.

Ker sta vera in politika dve stvari, naj hodita tudi v življenju vsaka svojo pot. Vera zase, politika zase. To je vzrok, da zahtevamo

ločitev cerkve od države,

katero je tako krepko zagovarjal tudi rajni dr. Krek, ki je bil sam profesor v ljubljanskem lemenatu in zato gotovo ne brezverec. Sedaj ima država pravico vtikati se v cerkvene in verske zadeve, država imenuje škofo i. t. d. pri katerih ne gleda vedno na njihovo sposobnost, ampak njihovo politično prepričanje. Mi pravimo, da se država nima pravice vtikati v take verske stvari, obratno se pa tudi cerkev nim pravice vtikati v državne in politične stvari.

Cerkev, hiša božja, mora ostati čista in neoskrunjena od grde, posvetne politične gonje, kajti danes se ne oznanja v njej več božja beseda ljubezni, ampak satanska beseda sovraštva.

Da, da, sramota je za božje službenike, da moramo mi socialisti

braniti cerkev in vero

pred klerikalnim skrunjenjem. Iz enakih vzrokov zahtevamo tudi ločitev cerkve in šole, kakor je vpeljana ta že po vseh modernih državah, ne da bi vera pri tem kaj trpela. S tem ni rečeno, da se veronauk ne sme poučevati. Če hočejo starši, da bodi njihov otrok versko vzgojen, dobro, prosto jim, naj ga pošiljajo k veronauku, nihče jim nima pravice tega braniti, a nihče naj jih v to tudi ne sili.

Tako je naše mnenje, kdor trdi drugače je lažnik ali pa nima o socialni demokraciji in njenem programu nobenega pojma.

Končno še nekaj. Podivjani klerikalni agitatorji posvetnega in duhovskega stanu gredo v svojem hujskanju tako daleč, da proglašajo vsakega neklerikalca za brezverca, katerega se je treba ogibati kakor garjevega psa. Če le izpregovoriš z neklerikalcem, imaš že greh in si pod vplivom samega satana.

Tako govore klerikalci doma svojim zarukanim backom, kojih pamet ne šeže niti za ped daleč. Seveda dobro vedo, da te omejene reve, ne vidijo in ne vedo, kaj počno pa njihovi voditelji,

patentirani branilci vere

v Belgradu. Tam se pa dr. Korošec in njegovi kompanjoni proklete malo brigajo za vero in podobne stvari. Tam se pa zavedajo prav dobro, da nima politika oprave

ne demokracije ne pozna, bo mogoče temu verjel ter se bo križal pred takšno zlobo. Vendar tisti, ki to trdi, sam tega ne verjame — on se boji samo za lastni žep. Istina je sledeča: socialna demokracija ima poglaviti Kristusov nauk, ki se glasi: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe, res v svojem srcu in ne na jeziku. Ona hoče, da si bomo med seboj res lahko bratje, brez zavisti, brez sovraštva, vedno pripravljene pomagati drugemu. Ona zahteva poštenje, delo, sovraži pa hinavščino. Nikjer nima v svojih načelih zahteve, da ne bi smeli biti njeni pristaši verni kristjani. Bori se pa z vso silo za svobodo v verskih zadevah. Dobro ve, da je vera velikokrat samo plašč, ki se pod njim skriva največja hinavščina, najhujše izkoriščanje. Dobro ve, da se zastopniki mnogih cerkva pehajo toliko za vero ne mogoče zato, da bi dosegli res pravo versko čednostno življenje, ampak le zato, da imajo ljudi po veri na vajetih. Proti temu je socialna demokracija, to je res, proti veri sami, proti čednostnemu življenju ne more biti, ker to je tudi njen cilj. (Konec prih.)

viti z vero prav ničesar, zato se brez skrbi bratijo s pravoslavnimi, z največjimi sovražniki krščanstva, z Turki, in s svobodomiselnimi. Tam tudi oni prav nič ne vprašajo, kake vere je kedo in kako z vsemi temi brezverci roko v roki proti svojim krščanskim bratom.

Da, še več, duhovnik in vodja vseh pobožnih klerikalcev.

Dr. Korošec se je pobratil s — framazoni.

V Belgradu sedi v najtesnejšem objemu z voditeljem hrvaških framazonov, teh najstrašnejših sovražnikov vere. Spregovori, pobožni »Domoljub« se o tem nekaj besed, a molčal boš kot grob in še dalje hujskal na brezverske socialiste, misleč, da tvoji bralci ne vedo, kako »brani« in zastopajo »vero« tvoji voditelji v Belgradu.

No, pa naše ljudstvo po ogromni večini ni več tako neumno, zato se klerikalcem ne bo dalo več premotiti in če še bolj rjovejo, da je vera v nevarnosti.

Seja osred. vodstva Kmetско del. zveze.

V četrtek, dne 13. maja t. l. se vrši dopoldne ob 10 uri v Ljubljani (lokal se naznani pozneje) seja osrednjega vodstva KDZ. z naslednjim dnevni redom:

1. Otvoritev in poročilo predsedstva.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Naša organizacija in tisk (poročila tajnik).
5. Naše gospodarsko delo (poročila podpredsednik).
6. Slučajnosti.

Ker je seja izredno važna, se vabijo poleg vseh članov osrednjega vodstva tudi vse podružnice, da pošljejo po enega delegata (predsednika ali tajnika). Pregledali bomo dosedanje delo in ukrenili vse potrebno za najbližjo bodočnost. Razen tu navedenih vablencev, nima vstopa k seji nihče. — Načelstvo KDZ.

Za viničarja in za kmeta!

(Dalje.)

Za njim je govoril urednik — kaplan Kranjc v imenu Kmečke zveze. Povedal je članek, ki ga je napisal za zadnjo številko Slova Gospodarja, skoro dobesedno, izpustil je samo besede, s katerimi je hujskal v tem listu zoper našo stranko. Govoril je z vso klerikalno hinavščino, da sta kmet in viničar čisto vesela in zadovoljna, samo gosposki viničarji imajo bolj slabo, ampak v splošnem naj bi ostalo kar tako „patrijarhalno“, tako po starem, kot je bilo. — Pripovedoval je, koliko imajo viničarji zemlje in vsega življenja, kaki reveži so v kljub temu, povedal pa ni, da so ravno bogati vejepestniki in duhovni tisti, ki najbolj izmzgavajo ljudstvo.

Navzoči viničarji so se spogledovali ob besedah, ki jih je govoril ta mož in celo zastopniki klerikalnih viničarjev so spregledali vso klerikalno farbarijo in hinavščino, ki jo uganjajo z našim ubogim ljudstvom. Zastopnik klerikalnih viničarjev je potegnil masko z obraza tem ljudem na najlepši način, ko je podal izjavo, da se v vseh točkah pridruži predlogu naše kmečko-delavske zveze, jih podpira in se bo boril z nami ramo ob ramo. Da, da, gospodje, hinavščino in laž, hujskanje in zavijanje ste sejali, mi pa smo delali in bomo želi; kajti vsem ljudem se odpirajo oči, čas pa spleta za vas

bič, s katerim vas bo ljudstvo podilo iz templja pravice in resnice, katero ste vi sami vedno teptali. — Tu, kjer smo pričakovali, da boste res kaj naredili, ker ste vedno tako vpili in lagali ubogim viničarjem in malim kmetom, tu, pri prvem posvetovanju ste zatajili in prodali ta ubogi stan na ljubo bogatašem-vinogradnikom, klostrom in svojim trebuhom, ker hočete sedeti na dveh stolih, z dvema obrazoma, enega za viničarje, lažnjivega in hinavskega, drugega za kmete vejepestnike, smejočega in pohlepnega. Ljudstvo, spreglej in sodi, da boš dalo pri volitvah tem ljudem brco, kakor jo zaslužijo.

Naša zastopnika predsednik Verlič in tajnik Stanovec sta v kratkih besedah pojasnila stališče naše organizacije in stranke, čeprav so zastopniki bogatih kmetov in vinogradnikov, tistih ljudi, ki še nikoli v življenju delali niso, ampak so jim pridelali vse bogastvo ravno viničarji in mali kmetje, cel čas godrnjali in bevskali. Oba sta govorila jasno in odkrito, in da sta imela prav, je spričevalo to, da so se nam priključili zastopniki klerikalnih viničarjev.

Zahtevali smo, da se zviša plača viničarjem in malim kmetom, ki obdelujejo tujo zemljo; da se da gotovi del pridelka, katerega napravijo ti, tudi njim; da se vse viničarje in male kmete zavaruje zoper bolezen, nezgode in starost, da ne bo potreba, da sedemdesetletni starčki radi požrešnosti bogatašev umirajo gladu. Beseda „požrešnost“ pa je zmešala glavo agitatorju Žebotu, da je zoper njo protestiral. Tisti Žebot, ki je v sodnijski preiskavi, ker je hotel podkupiti uradnika, da bi goljufal, tisti Žebot, ki hujska kmeta na kmeta — je hotel biti dostojen takrat, ko se je šlo za zboljšanje ubogega kmeta in viničarja. Pojte se solit z Vašo dostojnostjo, gospod Žebot, še krave v št. Ilju se vam bodo smejale. Za uboge viničarje pa ni našel nobene besede!

(Konec prih.)

Iz Kmetско delavske zveze.

Vse podružnice, ki še niso poslane svojega gospodarskega odbora in seznama svojih preskrbovancev v smislu pravil, ki smo jih objavili v velkonočni številki našega lista, naj store to nemudoma.

Galico, otrobe in čevlje naj naroče one kraj. org. K. D. Z., ki reflektirajo na te stvari, takoj.

Kaj hoče K. D. Z.? Ponatis te knjžice bo izšel močno popravljen v 14 dneh. Imeti jo mora vsak naš član.

Krajevnih organizacij K. D. Z. je osnovanih doslej 33. V prihodnji številki jih objavimo.

Dopisi. Iz Rogatca.

Lastnik glavne tobačne zaloge gosp. Stefancioza me je v „Novi Dobi“ napadel, češ, da sem ga denunciral pri vladi vsled nepravilnega postopanja s tobakom. Vsak pošten človek mora priznati, da to ni nobena „denunciacija“, ampak navadna dolžnost vsakega, ker je prav navadna lumparija, da ste prodajali vi tobak dražje nego je dnevna cena. Le počakajte še nekoliko, da bodo zaslišane vse priče in Vaš jezik bo močno prikrajšan in tudi „Nova Doba“ vam ne bo pomagala. Trafike so za invalide, to je sklep vlade, kje ste pa vi postali invalid, morda v kaki celjski kavarni? Svetujem vam, da ste popolnoma mirni, sicer se pomenimo še o svinjskih mehurjih Vašega prebrisanega očeta!

J. Fric.

Erjavca pri Rog. Slatini.

»Straža« in »Ptujski list« sta poročala, da je ogoščeval neki slepar prav grdo podpisano in pa go. Ogrizek. To je navadna laž znanih tercijskih, ki nosijo te laži v Maribor in blatijo s tem nedolžne ljudi. »Straži« in »Ptujskemu listu« je treba le čestitati na takih »poročevalcih«. — Roza Turušek.

Studenc.

Pri nas je ljudstvo zelo zbegano. Samostojnezi pridno agitirajo, a ljudstvo jih ne mara, ker jih predobro pozna že od preje, kako pridno so znali rekvirirati malemu kmetu. Jud ostane jud, pa če se da sedemkrat prekrstiti in taki ste tudi vi. Hodili ste sit in lepo oblečen modtem ko smo mi in naše družine stradali, zato ne bodete opravili prav nič, volili bomo socialne demokrate, ker vemo, da le ti delajo res za revno ljudstvo.

Pišce pri Brežici.

V naši občini imamo to srečo, da nam županuje možakar, Kostanjšek po imenu. On je silno oblasten gospod, in grozi raznim ljudem, da se ne smejo niti prikazati pred njegove oči. Najbolj ga jezi naša KDZ, ker se je že nekoč izjavil, da ne more biti nihče socialist, kdor ima le ped svoje zemlje. Človek s takimi nazori lahko županuje kvečjemu zamorcem v Afriki, ne pa nam, zlasti še zato, ker se spominjamo predobro, kako je lovil med vojno avstrijske medalje in sarže.

Krška vas pri Brežicah.

Naš trgovec Rudman bi požrl vse socialiste najraje kar s kostmi vred. Pred kratkim je prišel k njemu neki kmetič, s katerim se je spustil v „političen“ pogovor. Ob tej priliki mu pravi, da bi dal pobesiti vse socialiste, ko bi imel dovolj moči. No, to revše hvala Bogu ne bo imelo nikdar toliko moči, zato se mu le smeje. Še Bismarku, ki je bil drugačen človek, se to ni posrečilo, čim bolj jih je hrustal, več jih je bilo. Našim članom in somišljenikom pa trgovino tega socialistožrca seveda najtopljeje priporočamo. Čudno, da ne napiše na svoja vrata „Socialistom je vstop prepovedan“. Kaj ne, g. Rudman, socialistični groši so pa dobri. Sicer bomo imeli pa mi kmalu — konzum, potem se bode pa že oddahnili.

Šmartno pri Sl. Gradcu.

Tudi pri nas se ljudstvo vedno bolj zanima za socialiste, kar silno peče klerikalno slabo vest, jezi jih, da hoče reven kmet v bodoče korakati roko v roki s socialisti, kar bo seveda strmoglavilo sedanjo klerikalno strahovlado popolnoma. Začeli so na vse kriplje dopisovati v lažnjivo „Stražo“ kjer nas blatijo in obrekujejo po notah. Zaletavajo se v sodruga Krajnerja, ki je bil še pred kratkim vaš pristaš. Če veste o njem kaj slabega, kar povejte, jezi vas pa seveda da vam je obrnil hrbet in njemu slede v vedno večjem številu tudi drugi, na katere ste še pred kratkim zidali. No, vaša trdnjava se podira in ne bo vam pomagalo vse vpitje in vse laži. Svetujemo vam, da nam poveste raje kaj o sedanji vladi in vašem Korošcu, pod vlado katerega se cene tako strašno dvigajo. Vse to ljudstvo vidi, zato hiti k nam.

Št. Ilj v Slov. Goricah.

Pri nas je kupil neki veleposestnik za velikonočno procesijo prav veliko in debelo svečo, da jo podari v znak hvaležnosti, če se reši uganka o tistih 30.000 K, ki vandrajo med Št. Iljem in Mariborom.

Dob pri Zatičini na Dolenjskem.

Pri nas imamo zelo krščanskega župana, ki skrbi po očetovsko za revno ljudstvo. Prišla je moka, a on je rekel, naj se navozi in shrani v magacinu, ljudstvo naj pa seveda strada. Borili smo se po vseh frontah, postali invalidi in naše

družine sedaj poginjajo gladu za plačilo. Vse prošnje ne pomagajo nič. Moko dobe le klerikalne varovanke. Mi odločno protestiramo proti temu in zahtevamo pravice sicer bomo drugače govorili, če že drugače nimate nobene vesti več. Prišel bo pa dan obračuna tudi za vas, ker ljudstvo se je naveličalo vašega paševanja in uvideva, da se bore le socialisti za pravico.

Radeče pri Zidanem mostu.

Dne 8. t. m. smo pokopali v Radečah enega naših sodrugov železničarja sodr. Kiseljina, ki je bil tukaj jako priljubljen. Železničarji iz Zidanega mosta so ranjke mu prinesli društveni venec z rdečimi trakovi, to pa je zbudilo v oči marsikaterega klerikalca in Marijino devico, posebno pa našega klerikalnega petelina g. župnika Lušina, kakor je to povedal par dni pozneje vdovi umrlega soproga, ki je prišla plačati pogrebne stroške, seveda jo je sprejel prav po klerikalni izobrazbi in rekel, da, ako bi bil on zapazil poprej rdeče trakove, da bi sploh ne bil ranjkega pokopal in če se to v drugič zgodi, da ne bode pokopal nobenega, rekel je, da naj bi železničarji rajši dali njej isti denar in jo podpirali, kakor pa za rdeče trakove, rekel je, da kadar človek umre, mora biti črna barva in se druge stvari morajo vse končati, rekel je tudi, da bi bil on pokopal ranjkega brezplačno, ako bi bila vdova res tako revna. Seveda je sodružica Kiselj, vdova umrlega soproga morala gospoda v njeni žalosti podučiti in mu povedati, da so rdeči trakovi pri tem čisto nedolžni in da je društvo železničarjev darovalo ta venec in to ni prvokrat in tudi ne zadnjokrat, ampak da je pri vsakem pogrebu že to v navadi, ako je umrl član omenjenega društva, da mu dajo venec z rdečimi trakovi. Tako je, gospod župnik, in nič drugače. Drugokrat, kadar bo zopet kak takšen pogreb pa storite vi kakor hočete, ako ne marate vi, bomo tudi brez vas vseeno pokopali in potem pa si dobro zapomnite, da vas tudi pri drugih ne bomo več nadlegovali če so vam rdeči trakovi tako zoperni, ako vam ta barva ni všeč, moramo vas vprašati, zakaj pa imate vi v cerkvi vaše zastave in druge stvari v rdečih barvah? Zakaj pa nimate vse v črnih barvah? Saj ste tako črni še bolj kakor zamorci. Ali imate vi in vaše tercijske tudi črno dušo, ki tako ljubite črno barvo!? Kar se pa tiče glede podpore, vam pa povemo, da so ubogi železničarji že toliko bili usmiljeni, da so takoj priskočili ubovi vdovi in otročičem na pomoč in ji bodo še vnaprej pomagali kakor bode v njihovi moči, da vam ni potreba se brigati, ako pa hočete ubogi vdovi in otrokom kaj pomagati, vam bodo vsi hvaležni, saj vi bolj lahko in več date kakor revni železničarji. Povedano naj bode še, da se bode že morali privaditi drugi vaši tovariši, kar se pa tiče glede upravičenja pri g. škofu Jegliču je pa za vas čisto lahko, kar povejte, da ljudstvo hoče imeti tako in se ne briga več za vaše in tudi za škofove ukaze, ljudstvo se zaveda to si zapomnite, drugič pa kaj več, če bode potreba.

Zaupnikom!

Obveščamo Vas tem potom, da smo za vse podružnice naročili »Majski spis« in sicer eno tretino od celotnega števila članov, katerega razprodajte med tamošnjimi člani prvega in drugega maja po cen, katero Vam naznamo v prihodnji šetvilki »Ljudskega Glasa«.

Za prodane „spise“ nam potem pošljite denar, neprodane nam pa nazaj pošljite.

Priporočamo s tem somišljenikom, da si kupijo »Majski spis«, ki bo zelo lep.

Po svetu.**V San Remu**

kjer se bo sedaj nadaljevala mirovna konferenca pride baje tudi do rešitve jadranskega vprašanja, zlasti glede Reke. Pravijo, da so se že sporazumeli in da je treba le še potrditve, a kaj zanesljivega ni mogoče izvedeti. Vse pa kaže, da stoji rešitev jadranskega vprašanja pred svojim koncem, radovedni smo le, kakšna bo ta rešitev. Vsi se bomo potem oddahnili, čeprav vemo da bo za nas hudo krivična. Morda izvemo že končno odločitev v nekaj dneh.

Na Angleškem,

kjer je delavstvo izmed vseh držav najbolj organizirano in izšolano, so se delavske organizacije odločno izrekle proti komunizmu in pravijo, da ostanejo zveste poti, po kateri je hodilo socialistično delavstvo za edino pravilno in za edino pametno.

Avstrija.

Dr. Renner je dosegel s svojim potovanjem v Rim prav lepe uspehe in zagotovil izdatno pomoč Italijanov. Vedno jasneje se kaže, kake ogromne koristi je prinesla pametna in zmerna politika dunajskih socialistnih demokratov tej nesrečni državi.

V Ameriki

je položaj za naše ljudi vedno slabši in konec vojne je tudi tja zanesel precejšnjo zmedo. Pripravljati se bodo začeli kmalu na volitve in tedaj je vse v zraku. Draginja tudi v Ameriki zelo raste.

Japonci

so tudi začeli nastopati proti boljševikom v Sibiriji. Zasedli so Vladivostok in še mnogo drugih važnih krajev. Imajo pa velike težave sami. Pred kratkim so imeli v Koreji veliko revolucijo, ki so jo komaj udušili.

Shodi K. D. Z.**25. aprilia:**

V kočevskem okraju dva shoda.

V Dražgošah ob 3. popoldne pri Urbanu Brce.

Podlipu ob 9. uri dopoldne.

Na Drenovem griču pri Vrhniki ob 3. uri popoldne.

Na Jesenicah na Dolenjskem.

2. maja:

V Črnomlju v Belikrajini ob 8. uri d.

V Tribučah ob 2. popoldne.

9. maja:

V Lešah.

V Ljubnem v Sav. dolini pri Podpečanu ob 2. popoldne.

Osrednje tajništvo KDZ.**Iz naše države.**

Belgrajska vlada je pred padcem, tako se govori v poučenih političnih krogih. Skrajni čas je že, da izgine ta sramotna klerikalna vlada, ki je pritirala državo na rob propada.

Uspehi sedanje vlade. Veliki so, izredno veliki, to moramo priznati, če hočemo biti resnicoljubni in pošteni ljudje. Zlasti na polju draginje. Odkar vladajo v Belgradu in Ljubljani dr. Korošec in dr. Brejc, se je vse podražilo ravno za 100%, nekatere stvari celo za več. Vladajo naj ti klerikalni odrešeniki še pol leta, pa bo moka po 100 K kg.

Poslanec dr. Lončar je napisal v „Napreju“ lep članek „Moja politična izpoved“, kjer se zavzema za trezno in pametno politiko. Soglašamo z njim popolnoma.

Železničarska stavka. Ker je uveljavil dr. Korošec za železničarje neko škandalozno pragmatiko, ki jemlje temu najvažnejšemu stanu skoro vse pravice, so začeli pretekli petek štrajkati. Po vsej Jugoslaviji stoji ves promet. Stavki vsiljujejo nekateri sicer političen (komunističen) pečat, a naši železničarji so prepametni, da bi se dali speljati v napačne vode. Tudi kmetjsko-delavsko ljudstvo želi železničarjem čim najlepših uspehov. Klerikalci jim groze z vislicami.

Davek na vojne dobičke. Na našo odločno zahtevo in pritisk, zlasti pa še zato, ker ji manjka denarja in ne more izpreštati iz revnega ljudstva mičesar več, je vpejala vlada davek na vojne dobičke, ki je pa navadno skrupucalo in po njem ta zalega lahko utaji in poskrije kolikor ji drago. Res, za verižnike in vojne dobičkarje pa klerikalci izborna skrbijo.

Pašić in Trumbić, ta dva naša zastopnika na mirovni konferenci sta oba zbolela. Le radovedni smo, kakšna je njihova bolezen. Ali se morda bojita jesti juho, katero sta skuhala z jadranskim vprašanjem.

Parlament bo sklican kmalu po železničarski stavki.

Regent Aleksander posreduje med političnimi strankami v parlamentu, da bi se sestavila prava vlada.

Laška strahovlada. Tržaško vojno sodišče je imelo dosedaj 13.000 procesov proti 20.000 obtožencem, ki so večinoma vsi naši rojaki.

Za ljudsko štetje po celem kraljestvu se vrše priprave v statističnem uradu v Beogradu.

Rekvizicije v zasedenem ozemlju. Italijani so že uvedli živilske karte, sedaj pa nameravajo začeti z rekvizicijami živine in živil.

☒ Iz naše stranke. ☒

Pozor, krajevne org. KDZ!

Na zadnjem strankinem zboru, ki se je vršil 11. t. m. v Mariboru vsled pomanjkanja časa ni prišlo na razgovor stališče in razmerje JSDS, do KDZ. Razmotrival se je tam v prvi vrsti politični po-

ložaj in pa strankina taktika. Izvoljen je bil tudi nov izvrševalni odbor in pa načelstvo JSDS, v katerem pa za enkrat še ni nobenega uradnega zastopnika naše KDZ.

Ker bomo mi to razmerje uredili sami na našem delegacijskem zborovanju v jeseni, na katerem bo zastopano organizirano kmetjsko-delavsko ljudstvo iz vse Slovenije, izjavljamo, da si do prihodnjega delegacijskega zborovanja pridržujemo še svobodno roko v razmerju do stranke, zlasti sedaj, ko stoji pred tako važnimi odločitvami in koraki. Hočemo in želimo, da imej v stranki tudi KDZ mesto, ki ji gre, saj bomo mi kmalu najmočnejša strankina organizacija. Na to opozarjamo novo načelstvo in novi izvrševalni odbor.

Do tedaj, da se razmerje definitivno ne uredi, pa opozarjamo vse naše krajevne organizacije, naj se ravnajo izključno le po navodilih in direktivah načelstva in osrednjega vodstva KDZ. Vse naše krajevne organizacije so popolnoma neodvisne od različnih instanc JSDS in veljajo pozivi, razglasi, odredbe itd. JSDS za krajevne organizacije KDZ le v toliko, v kolikor jih objavimo tudi v našem listu in v kolikor jih podpiše tudi načelstvo KDZ.

Osrednje tajništvo KDZ.

Naročnikom!

Vsled stalnega in silnega naraščanja vseh tiskarniških stroškov, zlasti cene papirja, smo primorani slediti vsem drugim listom in zvišati zopet naročnino za „Ljudski glas“. Odslej bo stal naš list

celoletno	K 30.—
polletno	„ 15.—
četrletno	„ 7.50
mesečno	„ 2.50
posamezna številka	„ 1.—

Te cene veljajo od 1. maja dalje. Majska številka je tudi zadnja, ki jo bomo poslali onim pozabljivim naročnikom, ki dolgujejo naročnino že več mesecev. Če nečete, da se vam list ustavi, pošljite nemudoma denar. Ostali naročniki morajo doplačati. Za člane KDZ to povišanje ne velja.

Unrava „Ljudskega glasa“.

N. GOGOLJ:

Majska noč ali utopljenka.

„Vam bom dal prestrašenost! Kaj ste vi? Nočete ubogati? Kakor vidim, ste jim segli v roke... Vi puntarji! Kaj je to... Kaj naj to pomeni...? Vi počenjate tolovajstva...! Vi... Vi... Komisarju povem! Takoj, slišite, takoj bežite, letite kakor ptica! Da bi jaz vas... Da bi vi meni...“

Vsi so razbežali.

V.

Utopljenka.

Ne da bi se vznemirjal ob čem, ne da bi se brigal za razposlane zasledovalce, je stopal krivec vse te zmešnjave počasi proti staremu domu in ribniku. Mislim, da ni treba pripovedovati, da je to bil Levko. Črni kožuh njegov je bil razpet; kapo je držal v roki in pot je tekel z njega v curkih. Veličastno in mračno je temnel javorjevi gozd, ki ga je samo na koncu, obrnjenem proti mesecu, obsipavala mesečina s srebrnim prahom. Mirni ribnik je sveže popihljal na utrujenega potnika in ga prisilil, da se oddahne na bregu. Vse je bilo tiho; samo v globoki gošči gozda je odmevalo udarjanje slavca. Nepremagljivi zaspanec mu je pričel hitro stiskati zenice, vsi udje so se udajali mrtvilu, glava se je sklanjala... „Ne, na tak način zaspim celo tukaj!“ je rekel, se dvignil na noge in menceal oči. Ozrl se je: noč se mu

(Dalje.)

je zdela vsa svetlejša. Nekako čudno opojno sevanje se je primešalo mesečnemu blesku. Še nikdar se mu ni primerilo, da bi videl kaj podobnega. Srebrna megla je padla na okolico. Vonj cvetočih jablan in nočnega cvetja se je razlival po celi zemlji. Strme je gledal v mirno vodo ribnika: stari, na pol podrti gospodski dom se je videl v njem črt in v nekaki svetli prešernosti. Mesto mračnih polknic so gledala vesela steklena okna in vrata. Skozi čisto steklo je sevala pozlačena oprava. In glej, zazdalo se mu je, kakor da se je odprlo okno. Pritajil je dihanje in ni trenil in umaknil očesa od ribnika, kakor da se je sam postavil v njegovo globobčino in gleda: najprej se je pokazal na oknu beli komolec, nato je pogledala nežna glavica z bleščečimi očmi, ki so se tiho svetile skozi temnoplavo, mehke lase, in se naslonila na komolec. In vidi: nalahko kima z glavo, miga, ona se nasmeha... Njegovo srce se je hipoma zasmajalo... Voda je zatrepetala in okno se je zopet zaprlo. Tiho je odšel proč od ribnika in se ozrl na dom: mračne oknice so bile odprte; stekla so sevala v mesečini. „Kako so malo vredne ljudske govornice,“ je pomislil sam proti sebi. „Dom je nov in v živih barvah, kakor da so ga danes prebarvali. Že živi tukaj kdorkoli!“ Molče se je približal; ali v domu je bilo vse tiho. Silno in glasno so se klicale prešerne pesmi slavcev in ko so te umirale v mačni nežnosti, se je čul šum in pokanje kobilic ali sviranje močvirne ptice, ki je tolkla s polzkim nosom v široko vodno zrcalo.

(Dalje prih.)

Mali oglasi.

Preklic. Podpisana preklicujem žaljive besede, ki sem jih govorila o g. F. Zupancu. Zahvaljujem se, da odstopa od tožbe.

Store, dne 7. maja 1920.

Ana Brecel.

Mučni Vas glavobol? Zobobol? Trganje v udih? Malo Fellerjevega pravega Elza Fluida, in odpravljene so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K. Fellerjev Elza mentolni črtnik, en komad 4 K.

Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škatlic 18 K. Pravi balsam 12 steklenic 36 K. Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 15 K. Omot in poština posebej, a najceneje: **Eugen V. Feller, Stubca donja, Elzatrž št. 358, Hrvatska.** c.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

eprejeloma hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obratni se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši-podgane stenice-šurki

in vsa gošazen mora poginiti ako porablja moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot proti poljskim mišim K 8.—, za podgane in miši K 8.—; posebno ostra pasta za podgane K 7.—; za šurke K 10.—; posebno močna tinktura za stenice K 7.—; uničevalec moljev, prašek za uši v obleki in perilu, proti mravljam, proti ušem pri perutini K 6.—; prašek proti mršesom 6 K; proti ušem pri ljudeh 4—8 K; mazilo za uši pri živini 4—8 K; tinktura proti mršesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) in mravljam K 6.—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 45., Petrinjska ulica 3.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Franciškovska ul. 6.

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva in urade. Najmodernejša plakate in vabila za shode in veselice.

Letne zaključke.

Najmodernejša uredba za tiskanje listov, knjig, brošur itd.

Stereotipija. Litografija.